

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شغل

رفوگر پارچه

گروه شغلی

صنایع پوشاک

کد ملی آموزش شغل

۷	۵	۳	۳	۲	۰	۵	۱	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۸/۳/۱۸

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۷۵۳۳۲۰۵۱۰۰۳۰۰۰۱

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی: صنایع پوشاک					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	ابوالفضل صدقی آزاد	کارشناسی	حسابداری	رفوگر پارچه	۳۵ سال
۲	شهرزاد امین شیرازی	دکتر	حفاظت و مرمت آثار فرهنگی و تاریخی	مدیر گروه پژوهشی و عضو هیات علمی حفاظت و مرمت پژوهشکده سازمان میراث فرهنگی	۲۳ سال
۳	کبری زمانی	کارشناسی	مدیریت امور فرهنگی و برنامه ریزی	موسس، مدیر و مربی آموزشگاه صنایع دستی	۲۴ سال
۴	منا منتظری هدشی	کارشناسی ارشد	مرمت اشیاء فرهنگی و تاریخی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی صنایع پوشاک	۱۳ سال

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی
تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸
تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸
آدرس الکترونیکی: rpe@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:	
رفوگر پارچه	
شرح استاندارد آموزش شغل:	
رفوگر پارچه یکی از مشاغل مرتبط به حوزه صنایع پوشاک است که شامل شایستگی های رعایت ایمنی و بهداشت در محیط کار ، نخ کشی محل رفوی پارچه (پود) ، بافت اصلی محل ترمیم پارچه(تار) و پرداخت نهایی محل رفو می باشد و در ضمن این شغل با مشاغلی از قبیل خرازی ، مرمتر آثار تاریخی ، فرهنگی در ارتباط است .	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی)	
حداقل توانایی جسمی و ذهنی: داشتن سلامت کامل جسمانی و روانی	
مهارت های پیش نیاز: ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۲۳۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۵۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۸۰ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
-لیسانس تکنولوژی طراحی و دوخت با ۳ سال سابقه کار مرتبط	
-لیسانس مرمت اشیاء فرهنگی و تاریخی با ۳ سال سابقه کار مرتبط	
-فوق دیپلم طراحی و دوخت با ۵ سال سابقه کار مرتبط	
-دیپلم سایر رشته ها با ۱۰ سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی):

رفوگر پارچه ترمیم محل آسیب دیدگی پارچه را با ایجاد تارها و پودهای جایگزین مطابق نوع بافت، به نحوی که محل ترمیم حتی الامکان قابل تشخیص نباشد، انجام می‌دهد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد و (اصطلاحات مشابه جهانی):

cloth darner

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:

-رفوگر پارچه های تاری و پودی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی

ساعت آموزش			ردیف	عناوین
جمع	عملی	نظری		
۱۵	۱۰	۵	۱	رعایت ایمنی و بهداشت در محیط کار
۸۵	۶۰	۲۵	۲	نخ کشی محل رفوی پارچه (پود)
۱۱۵	۱۰۰	۱۵	۳	بافت اصلی محل ترمیم پارچه (تار)
۱۵	۱۰	۵	۴	پرداخت نهایی محل رفو
۲۳۰	۱۸۰	۵۰		جمع ساعات

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			رعایت ایمنی و بهداشت در محیط کار
- کپسول آتش نشانی - جعبه کمک های اولیه - رایانه - سیستم تهویه - روپوش				دانش :
				- عوامل زیان آور محیطی (فیزیکی)
				- عوامل زیان آور محیط کار و نقش آن در بروز حوادث و بیماریهای شغلی
				- روش طبقه بندی ابزار کار ، مواد و حمل آن ها
				- مخاطرات ناشی از جابجایی دستی بار از دیدگاه ارگونومیک
				- جعبه کمک های اولیه
				- انواع آتش و روش های استفاده از خاموش کننده های دستی
				- انواع وسایل حفاظت فردی و لزوم استفاده از آن ها
				- عوامل موثر در بروز برق گرفتگی
				مهارت :
				- استفاده صحیح از ابزار کار ، مواد و حمل آن ها
				- استفاده صحیح از جعبه کمک های اولیه
				- استفاده صحیح از وسایل حفاظت فردی
				- استفاده از خاموش کننده های دستی
			نگرش :	
			- رعایت اخلاق حرفه ای	
			- جلوگیری از آسیب های ناشی از حوادث شغلی	
			- صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان	

	زمان آموزش			عنوان : رعایت ایمنی و بهداشت در محیط کار
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش) - رعایت اصول ارگونومی هنگام کار			
	توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن -			

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸۵	۶۰	۲۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			نخ کشی محل رفوی پارچه (بود)
				دانش :
- قیچی رفوگری				- روش تعیین مساحت مورد نیاز جهت انجام رفو
- قیچی پارچه				- انواع فرم محل آسیب دیده
- انگشتانه				- روش تهیه نخ های نخ کشی مطابق رنگ و طرح پارچه
- انواع سوزن رفوگری				- روش نخ کردن سوزن رفوگری جهت بافت پود
- انواع نخ و پارچه				- روش انتخاب طرح و تعداد رنگ بکار رفته در بافت پود پارچه
- روپوش				- روش نخ کشی محل ترمیم پارچه
				- روش نگهداری همزمان چند سوزن نخ کشی روی پارچه
				- روش تهیه نخ های جایگزین برای نخ کشی
				- روش ترمیم محل برداشت نخ نخ کشی در صورت لزوم
				- روش تنظیم بلندی نخ مورد استفاده برای نخ کشی
				- میزان کشیدگی نخ درون بافت پارچه در هنگام نخ کشی
				- فاصله نخ های نخ کشی
				- روش جلوگیری از باز شدن تاب نخ های نخ کشی
				- انواع نخ غیر قابل استفاده در نخ کشی
				- روش تعویض نخ هنگام نخ کشی
				- روش تعیین فاصله محل خروج سوزن نخ کشی از پارچه نسبت به لبه نخ کشی
				- روش تعویض سوزن خراب

	زمان آموزش			عنوان : نخ کشی محل رفوی پارچه (بود)
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				مهارت :
				- تعیین مساحت مورد نیاز جهت انجام رفو
				- تعیین فرم محل آسیب دیده
				- تهیه نخ های مناسب نخ کشی مطابق رنگ و طرح پارچه
				- نخ کردن سوزن رفوگری جهت بافت پود
				- نخ کشی محل ترمیم پارچه مطابق طرح و تعداد رنگ بکار رفته در پود پارچه
				- استفاده همزمان از چند سوزن متناسب با طرح نخ کشی (بود) پارچه
				- استفاده از نخ های جایگزین برای نخ کشی
				- ترمیم محل برداشت نخ نخ کشی در صورت لزوم
				- تنظیم بلندی نخ مورد استفاده برای نخ کشی
				- تنظیم کشیدگی نخ درون بافت پارچه ، هنگام نخ کشی
				- رعایت فاصله نخ های نخ کشی
				- جلوگیری از باز شدن تاب نخ های نخ کشی
				- تعویض نخ هنگام نخ کشی
				- خارج کردن سوزن نخ کشی از پارچه با رعایت فاصله مناسب نسبت به لبه محل رفو
				- تعویض به موقع سوزن خراب

	زمان آموزش			عنوان : نخ کشی محل رفوی پارچه (بود)
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
	<p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - رعایت اخلاق حرفه‌ای - صرفه‌جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان 			
	<p>ایمنی و بهداشت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - استفاده از انگشتانه مناسب - رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش) - رعایت اصول ارگونومی هنگام کار 			
	<p>توجهات زیست‌محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن - 			

	زمان آموزش			عنوان : بافت اصلی محل ترمیم پارچه (تار)
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱۵	۱۰۰	۱۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
- قیچی رفوگری				دانش :
- قیچی پارچه				- انواع سوزن مناسب بافت اصلی هر پارچه
- انگشترانه				- روش انتخاب طرح و تعداد رنگ بکار رفته در بافت تار پارچه
- انواع سوزن رفوگری				- روش تهیه نخ های بافت اصلی (تار) مطابق طرح پارچه
- انواع نخ و پارچه				- روش بافت تار در محل ترمیم مطابق نوع بافت پارچه (تافته - سرژه - ساتین)
- روپوش				- روش نخ کردن سوزن رفوگری جهت بافت تار
				- روش نگهداری همزمان چند سوزن جهت بافت تار بر روی پارچه
				- روش تهیه نخ های جایگزین برای نخ تار اصلی
				- روش ترمیم محل برداشت نخ تار (برای بافت اصلی) در صورت لزوم
				- روش بافت آخرین تار رفو
				- روش تنظیم بلندی نخ مورد استفاده برای بافت تار
				- میزان کشیدگی نخ درون بافت پارچه هنگام بافت تار
				- روش جفت سازی تارهای بافته شده
				- روش جلوگیری از باز شدن تاب نخ های بافت (تار)
				- انواع نخ غیر قابل استفاده در بافت تار
				- روش تعویض نخ های خراب هنگام بافت (تار)
				- روش تعیین فاصله محل خروج سوزن از پارچه نسبت به لبه بافت تار

	زمان آموزش			عنوان : بافت اصلی محل ترمیم پارچه (تار)
	نظری	عملی	جمع	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
				مهارت : - استفاده از سوزن مناسب بافت اصلی هر پارچه - انتخاب طرح و تعداد رنگ بکار رفته در بافت تار پارچه - بافت تار در محل ترمیم مطابق نوع بافت پارچه (تافته ، سرژه، ساتین) - تهیه نخ های بافت اصلی (تار) مطابق طرح پارچه - نخ کردن سوزن رفوگری جهت بافت تار - استفاده همزمان از چند سوزن، متناسب با طرح بافت تارهای پارچه - تهیه نخ های جایگزین برای نخ تار اصلی - ترمیم محل برداشت نخ تار (برای بافت اصلی) در صورت لزوم - تطبیق نوع بافت پارچه با نوع بافت رفو - تطبیق رنگ و طرح بافت پارچه با رنگ و طرح محل رفو شده - بافت آخرین تار رفو - تنظیم بلندی نخ مورد استفاده برای بافت تار - تنظیم کشیدگی نخ درون بافت پارچه هنگام بافت تار - جفت سازی تارهای بافته شده - جلوگیری از باز شدن تاب نخ های بافت (تار) - تعویض نخ در هنگام بافت (تار) - خارج کردن سوزن بافت تار از پارچه با رعایت فاصله مناسب نسبت به لبه محل رفو - تعویض به موقع سوزن خراب

	زمان آموزش			عنوان : بافت اصلی محل ترمیم پارچه (تار)
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
	<p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - رعایت اخلاق حرفه‌ای - صرفه‌جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان 			
	<p>ایمنی و بهداشت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - استفاده از انگشتانه مناسب - رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش) - رعایت اصول ارگونومی هنگام کار 			
	<p>توجهات زیست‌محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن - 			

	زمان آموزش			عنوان : پرداخت نهایی محل رفو
	نظری	عملی	جمع	
	۵	۱۰	۱۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
- قیچی رفوگری				دانش :
- قیچی پارچه				- روش جداسازی نخهای اضافه نخ کشی و بافت اصلی از روی پارچه
- انگشتانه				- روش اتوکاری محل رفو شده از رو و پشت پارچه
- انواع سوزن رفوگری				- روش ایجاد پرزهای ترمیمی
- اتو				- روش صاف کردن برآمدگی های اطراف محل رفو
- روپوش				- روش جلوگیری از برق افتادن روی پارچه هنگام اتوکاری محل رفوشده
- تخته اتو				
- پارچه اتو				مهارت :
- نمد				- جداسازی نخهای اضافی نخ کشی و بافت اصلی از روی پارچه
				- اتوکاری محل رفو شده از رو و پشت پارچه
				- ایجاد پرزهای ترمیمی
				- صاف کردن برآمدگی های اطراف محل رفو
				- جلوگیری از برق افتادن روی پارچه هنگام اتوکاری محل رفوشده
				نگرش :
				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- عدم استفاده از اتو در ساعات اوج مصرف برق
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار
				- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
				- استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش)
				توجهات زیست‌محیطی :
				- تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	جعبه کمک های اولیه	سری کامل تجهیزات	۱ جعبه	
۲	تخته وایت برد	۷۰×۱۰۰ سانتی متر	۱ عدد	
۳	اتو	سنگین	۵ دستگاه	
۴	میز کار	۹۰×۱۵۰ سانتی متر	۳ عدد	
۵	صندلی کار آموز	چوبی - پشت دار و ثابت	۱۵ عدد	
۶	صندلی مربی	چرمی - چرخ دار و گردان	۱ عدد	
۷	میز مربی	چوبی یا فلزی	۱ عدد	
۸	تخته اتو	بیضی شکل - سایز متوسط	۵ عدد	
۹	رایانه	P۴	۱ دستگاه	
۱۰	میز رایانه	متناسب با رایانه	۱ عدد	

توجه :- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک وایت برد	سبز - آبی - قرمز - سیاه	از هر کدام ۲ عدد	
۲	تخته پاک کن	وایت برد	۱ عدد	
۳	روپوش	نخی	۱ دست	
۴	پارچه	متقال (با ضخامت متوسط)	۳۰ متر	
۵	قرقره نخ پلی استر	سفید - سیاه - قرمز - سبز	از هر رنگ ۲ عدد	
۶	سوزن دستی	مخصوص رفوگری در شماره های مختلف	از هر کدام ۲ بسته	
۷	پارچه اتو	متقال ۴۰×۴۰ نازک	۵ قطعه	
۸	پارچه نمدی	۱۰×۱۰ یا کوچکتر	۵ قطعه	

توجه :- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انگشتانه	فلزی - ته باز و ته بسته	از هر کدام ۱۵ عدد	
۲	قیچی	کوچک مخصوص رفو	۵ عدد	
۳	قیچی پارچه	بزرگ	۱ عدد	

توجه :- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.